

Monumentnummer*: 452778

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 1993
Kadaster deel/nr 82985/63

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
's-Gravenhage	's-Gravenhage		Zuid-Holland				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Anna Paulownaplein	10			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	12			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	14			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	16			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	11			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	13			2518 BK	's-Gravenhage		
Anna Paulownaplein	15			2518 BK	's-Gravenhage		
Bazarstraat	40			2518 AJ	's-Gravenhage		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Gravenhage	O			7429
's-Gravenhage	O	8134	A2	
's-Gravenhage	O	8134	A1	
's-Gravenhage	O			7523
's-Gravenhage	O			7430

*Omschrijving***

Inleiding.

Bouwblok uit 1899-1900, waarvan het gebogen gevelbeloop de rooilijn van het ovale plein volgt. Het bouwblok bestaat uit vier winkelwoningen en is ontworpen door de architect J.W. Bosboom in overgangsarchitectuur voor de meestersmid E. Beekman.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving.

Bouwblok in rijke overgangsarchitectuur waarin stijlvormen uit de neo-renaissance zijn toegepast samen met elementen in de stijl van de Art Nouveau. De vier als een eenheid ontworpen woon-winkelhuizen omvatten drie bouwlagen en een kapverdieping in het doorlopende mansardedak. De parterre wordt in beslag genomen door brede etalageruiten met ingangsportieken daarnaast.

Het hoekpand 10/11 bezit een afgeschuinde hoektravee met aan beide zijden een vensteras. Het hoekpand Anna Paulownaplein 16/Bazarstraat 40 heeft aan beide zijden van de afgeschuinde hoektravee twee vensterassen. De panden Anna Paulownaplein 12/13 en 14/15 tellen elk drie vensterassen. Alle panden vertonen een hardstenen plint. Dit materiaal is ook gebruikt voor de hoge basementen en de kapitelen van de pilasters tussen de etalageramen. De gevels zijn verder bekleed met rood-bruine en/of oranje verblendsteen. Nr.10/11 vertoont tegen de hoektravee een vijfzijdige houten erker over de beide verdiepingen, die wordt gedragen door een gebeeldhouwde, hardstenen console. De erker wordt bekroond door een balkon met een gebombeerd ijzeren sierhek in Art Nouveau. De terugliggende rechter travee bevat beneden de ingangsportiek met deuren en bovenlichten in Art Nouveau en daarboven loggia's met door pilasters gedragen bogen op imposten. Voor de loggia op de eerste verdieping is een smeedijzeren sierhek in Art Nouveau aangebracht; de loggia op de tweede verdieping bezit een houten hek met bogen en balusters.

In de travee links van de erker zijn de vensters van de verdiepingen gevat in een hoge nis met segmentboog en houten vulling met snijwerk. Bij dit hoekpand is de bakstenen gevel opgetrokken tot voor de zolderverdieping, waarvan de vensters geprofileerde lateien bezitten. De bovenlichten van de ramen in de eerste verdieping vertonen Art Nouveau glas-in-lood. In het basement van de hoekpilaster onder de erker is aan de zijde van de portiek gebeeldhouwd: "J.W. Bosboom 1900" Nr. 12/13 bezit een lijstgevel waarvan de kroonlijst wordt gedragen door forse consoles met gebeeldhouwde koppen. Boven de vensters van de eerste verdieping zijn ontlastingsbogen met geblokte hanekammen toegepast. De vensters van de tweede verdieping reiken met hun getoogde bovenkant tot aan de kroonlijst. De grote houten dakkapel met hoekbalusters, balusterhek en gebogen afdekking wordt geflankeerd door twee oeil-de-boeufs. In de portiek naast het etalagevenster bevinden zich de deuren met bovenlichten naar het bovenhuis en de winkel, beide uitgevoerd in Art Nouveau. Glas-in-lood in deze stijl is ook toegepast in de bovenlichten van de ramen in de eerste verdieping. Boven de ingang van de portiek is siersmeedwerk in Art Nouveau aangebracht. In het basement van de rechter pilaster bij de portiekingang is de naam van de architect, J.W. Bosboom, gebeeldhouwd.

De gevel van nr. 14/15 vertoont, evenals nr. 12/13, geblokte hanekammen boven de vensters van de eerste verdieping. De gekorniste kroonlijst wordt gedragen door vier bladconsoles waaronder muurzuiltjes met kapitelen, rustend op hardstenen consoles. Tussen de eerste en tweede verdieping zijn vier sierankers in vormen van de Wiener Sezession aangebracht, die tesamen het jaartal 1900 vormen. De ramen bezitten door gesneden balusterzuiltjes onderverdeelde en met Art Nouveau glas-in-lood beglaasde bovenlichten. Boven de middelste vensteras is een gemetselde dakkapel uitgebouwd, die wordt geflankeerd door twee kleine, houten dakkapellen. De deuren in de portiek met hun bovenlichten zijn uitgevoerd in Art Nouveau. De ingang van de portiek bezit in het bovendeel een vulling met siersmeedwerk in Art Nouveau. De signatuur van architect J.W. Bosboom is gebeeldhouwd in het basement van de linker pilaster van de portiek.

Anna Paulownaplein 16/Bazarstraat 40 bezit de winkeldeur in de afgeschuinde hoektravee en de deur van de bovenwoning in de meest linkse travee, beide in getoogde omlijstingen en voorzien van bovenlichten met balusterzuiltjes. De deur naar de bovenwoning vertoont rijk snijwerk met panelen, siertraliewerk en in het bovenlicht glas-in-lood in Art Nouveau. Ook het bovenlicht van de winkeldeur is gevuld met glas-in-lood in deze stijl. De door pilasters gedragen, geprofileerde puibalk is versierd met een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gebeeldhouwd fries en bezit twee blad- en twee maskerconsoles.

In de meest rechtse en in de hoektravee zijn tegen de verdiepingen houten erkers aangebracht. De rechter erker heeft geprofileerde hoofdgestellen, waarvan die tussen de eerste en tweede verdieping gedragen wordt door opengewerkte houten korbelen. De hoekerker is uitgekraagd op een constructie met rijk ijzeren siersmeedwerk. De sierlijke, spitse bekroning van deze erker is in 1942 verwijderd.

De met gepleisterde banden en blokken versierde gevels zijn in recente tijd nieuw beklampt. De houten kroonlijst rust op maskerconsoles. De venster van de eerste verdieping zijn rechthoekig; die in de tweede verdieping bezitten geblokte segmentbogen. De meest linkse en de meest rechtse travee zijn als topgevels tot voor de kap opgetrokken en bevatten daar de rondboogvensters van de zolderverdieping. De laatstgenoemde topgevel is rijker uitgewerkt met een gepleisterde omlijsting en een bekronende obelisk. In de dakvlakken bevinden zich twee oeil-de-boeufs.

Waardering.

Het bouwblok is architectuurhistorisch van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van overgangsarchitectuur uit de periode rond 1900. Typologisch is het van betekenis als vroeg voorbeeld van een blok winkel-woonhuizen met aparte ingangen voor de bovenwoningen. Een toegevoegde waarde ontleent het bouwblok aan de stedenbouwkundig belangrijke situering aan een der gebogen wanden van het ovale Anna Paulownaplein.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Winkelwoning